

Қазақстан халықтарының тілдері күніне арналған мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілері мен педагогтері арасында «Қазақшаң қалай, балақай?» республикалық байқауын өткізу туралы ЕРЕЖЕ

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже меншік түрлері мен нысанына, ведомстволық бағыныстылығына қарамастан (мемлекеттік, жеке меншік) мектепке дейінгі ұйымдардың және мектепалды сыныптарының тәрбиеленушілері мен педагогтері арасында Қазақстан халықтарының тілдері күніне арналған «Қазақшаң қалай, балақай?» республикалық байқауын (бұдан әрі – Байқау) ұйымдастыру тәртібі мен өткізу шарттарын белгілейді, мақсаты мен міндеттерін айқындайды.

1.2. Байқау Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Балаларды ерте дамыту институты» РММ (бұдан әрі – Институт) 2025 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі.

1.3. **Мақсаты:** оқыту орыс тілінде жүргізілетін топтарда балаларды қазақ тілін меңгеруге ынталандыратын дамытушы тілдік орта құру.

1.4. Міндеттері:

- Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мазмұнын іске асыру;
- балалардың коммуникативтік дағдыларын дамыту;
- түрлі балалар әрекеті арқылы тәрбиеленушілердің ауызекі байланыстырып сөйлеуін, сөздік қорларын дамыту;
- күні бойы режимдік сәттерде қазақ тілін меңгертуде инновациялық әдістерді қолдану.

2. Байқауды ұйымдастыру тәртібі және өткізу шарттары

2.1. Байқауды ұйымдастырушылар – «Балаларды ерте дамыту институты» РММ-сі, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалар мен астананың Білім басқармалары, аудандық, қалалық білім бөлімдері.

2.2. Байқаудың I және II кезеңдерін ұйымдастыру және өткізу үшін Ережеде облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Білім басқармаларының байланыс телефондары мен электрондық пошталарын көрсету қажет.

2.3. Байқау үш кезеңде өткізіледі:

I кезең – аудандық, қалалық ;

II кезең – облыстық;

III кезең – республикалық деңгей.

2.4. Өңірлерде Байқау өткізу туралы хабарландыруды аудандардың, қалалардың білім бөлімдері, облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Білім басқармалары бұқаралық ақпарат құралдарында, Интернет-ресурстарда Байқау басталғанға дейін күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын жариялайды.

2.5. Байқаудың барлық кезеңдерінде материалдарды бағалау үшін Білім басқармасы басшылары бұйрығымен аудан, қала, облыс, республикалық маңызы бар қалалар мен астана (құрамы кемінде 7 адам) деңгейінде байқау комиссиясы құрылады.

2.6. Байқау комиссиясы аудандық, қалалық бөлімнің, облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Білім басқармаларының мамандары, мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, білікті педагогтер, әдіскерлер, ата-аналар қоғамдастығының өкілдері, бұқаралық ақпарат құралдары және т. б. қатарынан құрылады.

2.7. Байқау комиссиясының мүшелері келесі құқықтарға ие болады:

- жүлделі орындарға лайықты үміткерлер болмаған жағдайда, орындар бермеу;

- техникалық ақауларға байланысты (қатысушы тарапынан) ашылмаған бейнематериалдарды қарастырмау;

- ұзақтығы осы Ережеде белгіленген уақыттан асатын бейнематериалдарды қарамау;

- Ережеде көрсетілген мерзімнен (2.9. тармақ) кеш жіберілген бейнематериалдарды қарамау.

2.8. Республикалық кезеңнің Байқау комиссиясының қарауына жолданатын материалдар тізімі:

1) Облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Білім басқармаларының **ілеспе хаты**;

2) Байқауға қатысу үшін **өтінім** (осы Ереженің 1-қосымшасы)

3) Байқаудың I және II кезеңдеріне қатысушы тәрбиеленушілердің, педагогтердің санын көрсете отырып, II кезең қорытындысы бойынша облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың Білім басқармаларының байқау комиссиясының **хаттамасы** (сканерленген көшірме);

4) ресімдеуге қойылатын талаптарға және бағалау критерийлеріне сәйкес келетін, ұзақтығы **5 минуттан** аспайтын бейнематериал.

2.9. Материалдар Қазақстан халықтарының тілдері күніне арналған «Қазақшаң қалай, балақай?» республикалық байқауының атауымен **2025 жылғы «12» қыркүйектен** кешіктірілмей Институттың i-rrd2021@mail.ru электрондық поштасына жіберіледі. Көрсетілген мерзімнен кеш түскен материалдар қаралмайды, сондай-ақ қайтарылмайды.

3. Байқау қатысушыларына қойылатын талаптар мен шарттар.

3.1. Байқаудың III кезеңіне (республикалық) I-орын жеңімпазы (1 жұмыс) жіберіледі.

3.2. Байқауға оқыту орыс тілінде жүргізілетін ортаңғы, ересек, мектепалды топтарының және мектепалды сыныптарының тәрбиеленушілері, педагогтері қатысады.

3.3 Педагог баламен немесе педагог пен баланың ұйымдастырылған түрлі әрекеттерін (таңдауы бойынша) ұсына алады:

- қазақ тілін меңгеру бойынша ойын түрінде ұйымдастырған балалар әрекетінің түрлері (ойын, зерттеу, еңбек, шығармашылық, театрландырылған іс-шаралар, кітап оқу, оның мазмұнын қайталау және т. б.);

- балалардың жасына сәйкес Қазақстан халқының Тілдері күніне арналған іс-шаралар (мақал-мәтелдер, жұмбақтар, айтыс байқаулары және т.б.).

3.4. Материалды ұсына отырып, қатысушы:

- жеке деректерін пайдалануға және материалдарды сайтта, баспа басылымдарында, Интернет және басқа бұқаралық ақпарат көздерінде орналастыруға;

- материалдарды тегін пайдалануға, шығармашылық жобаларға қосуға келісім береді.

3.5. Өтінім болашақта Байқауға қатысушылардың осы Ереженің шарттарын толық қабылдайтындығының, Байқау өткізу шеңберінде дербес деректерді өңдеуге келісім беретіндігінің дәлелі болып табылады.

4. Байқау жұмыстарын бағалау критерийлері

4.1. Орындау деңгейі 5 балдық жүйе бойынша келесі критерийлер бойынша бағаланады:

- таңдалған материалдың Байқау тақырыбына сәйкестігі;
- таңдалған материалдың қатысушының жасына сәйкестігі;
- педагогтің кәсіби шеберлігі;
- тәрбиеленушілердің қазақ тілін меңгеру деңгейі;
- бейне сапасы.

5. Бейнематериалға қойылатын талаптар

5.1. Байқау бейнежазбасы келесі талаптарға сай болуға тиіс:

- түсірілім кәсіби, бейнекамераны өшірмей және тоқтатпай (нөмірдің басынан аяғына дейін) орындалуы тиіс;
- бейнежазба MPEG-4 форматында қабылданады;
- әрбір файлдың көлемі 300 Мб артық емес;
- бейне файлдарда қатысушылар туралы ақпарат болуы керек (аты-жөні, жасы, мектепке дейінгі ұйымның атауы).
- бейнематериал ұзақтығы **5 минуттан** аспауы тиіс.

6. Қорытынды шығару, жеңімпаздарды марапаттау

- I орын;
- II орын;
- III орын.

Номинациялар:

- «Үздік ұйымдастырылған балалар әрекеті»;
- «Үздік ұйымдастырылған іс-шара»;
- «Үздік ұйымдастырылған ойын».

6.1. Байқау жеңімпаздары Институттың дипломдарымен, алғыс хаттарымен марапатталады.

6.2. «Қазақшаң қалай, балақай?» байқауының қорытындысы мен жеңімпаздардың байқауға ұсынған материалдары Институттың www.irrd.kz сайтында және әлеуметтік желілерде жарияланады.

Анықтама телефоны: 8 (7172) 57-46-52

Қазақстан халықтарының тілдері күніне арналған мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілері мен педагогтері арасында «Қазақшаң қалай, балақай?» республикалық байқауына қатысу үшін өтінім

_____ облысынан

МДҰ-ның толық атауы (МДҰ Жарғысына сәйкес)	Жауапты педагогтің аты-жөні	Балалардың жасы	Номинация түрлері			Бейнематериалдар орналастырылған YouTube платформасындағы сілтеме
			Үздік ұйымдастырылған балалар әрекеті	Үздік мерекелік іс-шара	Үздік ұйымдастырылған ойын	